

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪತ್ರ

ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದುದು
ವಿಶೇಷ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆ

ಭಾಗ - ೪ಎ Part - IVA	ಬೆಂಗಳೂರು, ಮಂಗಳವಾರ, ೧೮, ಮಾರ್ಚ್, ೨೦೨೫(ಫಾಲ್ಗುಣ, ೨೭, ಶಕವರ್ಷ, ೧೯೪೬) BENGALURU, TUESDAY, 18, MARCH, 2025 (PHALGUNA, 27, SHAKAVARSHA, 1946)	ನಂ. ೧೫೯ No. 159
------------------------	---	--------------------

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ
ಹದಿನಾರನೇ ವಿಧಾನಸಭೆ
ಆರನೇ ಅಧಿವೇಶನ

ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2025
(2025ರ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ವಿಧೇಯಕ ಸಂಖ್ಯೆ-11)

ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1964ನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ವಿಧೇಯಕ.

ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಕಂಡುಬರುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1964ನ್ನು (1964ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 12) ಮತ್ತಷ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ;

ಇದು ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಎಪ್ಪತ್ತಾರನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದಿಂದ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗಲಿ:-

1. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2025 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಇದು ಈ ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಪ್ರಕರಣ 2ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1964ರ (1964ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 12)ರ (ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮವೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ) 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (14ಎ) ಖಂಡದ ಬದಲಿಗೆ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ:-

"(14ಎ) "ಭೂ ಬಂಧಿತ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ" ಎಂದರೆ ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿನೊಳಗಿರುವ ರಸ್ತೆಯ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಕಾಲುಹಾದಿಯ ಮೂಲಕ ಬಂಡಿ ಹಾದಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲದ ಅಥವಾ ನಿರ್ಗಮನವಿಲ್ಲದ, ಯಾವುದೇ ಜಲ ನಿಕಾಯ ಅಥವಾ ಗೋಮಾಳ ಅಥವಾ ಅರಣ್ಯ

ಒಳಗೊಳ್ಳದಿರುವ, ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವಹಿಸಿಲ್ಲದ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸದಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಖರಾಬು ಭೂಮಿ;".

3. ಪ್ರಕರಣ 4ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿನ (4)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ:-

"(4ಎ) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮರುಹೆಸರಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅದರ ಮೂಲ ಹೆಸರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಾಗಿನ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಅಥವಾ ಲಿಖಿತಪತ್ರ ಅಥವಾ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜಿನಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು, ಅನ್ಯಥಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿದ ಹೊರತು ಮರುಹೆಸರಿಸಲಾದ ಪ್ರದೇಶದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು".

4. ಪ್ರಕರಣ 8ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 8ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿನ (2)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ:-

"(3) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದಾಖಲೆಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010 (2011ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 09)ರ ಮತ್ತು ಅದರಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ನಿಯಮಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗಳು, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಹಾಗೂ ಮರುಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿಯಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರನು ಉಪ-ಪ್ರಕರಣ (3)ರಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗಳು, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶದ (region) ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಯಾರೇ ಉನ್ನತ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೋರಿದಾಗಲೆಲ್ಲ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಮರುಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು".

5. ಪ್ರಕರಣ 10ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 10ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿನ (3)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ:-

"(4) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದಾಖಲೆಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010 (2011ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 09)ರ ಮತ್ತು ಅದರಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ನಿಯಮಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗಳು, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಹಾಗೂ ಮರುಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿಯಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು

(5) ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನು ಉಪ-ಪ್ರಕರಣ (4)ರಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗಳು, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ, ಪ್ರದೇಶದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಯಾರೇ ಉನ್ನತ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೋರಿದಾಗಲೆಲ್ಲ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ

ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಮರುಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು."

6. ಪ್ರಕರಣ 11ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 11ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿನ (2)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"(3) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದಾಖಲೆಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010 (2011ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 09)ರ ಮತ್ತು ಅದರಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ನಿಯಮಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ತಹಶೀಲ್ದಾರನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗಳು, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಹಾಗೂ ಮರುಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿಯಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು

(4) ತಹಶೀಲ್ದಾರನು ಉಪ-ಪ್ರಕರಣ (3)ರಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗಳು, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಉಪ-ವಿಭಾಗದ, ಜಿಲ್ಲೆಯ, ಪ್ರದೇಶದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಯಾರೇ ಉನ್ನತ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೋರಿದಾಗಲೆಲ್ಲ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಮರುಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು".

7. ಪ್ರಕರಣ 21ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 21ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"ಮೊಹರಿನ ಯಾವುದೇ ದುರ್ಬಳಕೆ ಅಥವಾ ಮೋಸದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮೊಹರಿನ ಬಳಕೆಯು ಅಧಿನಿಯಮದ ಮತ್ತು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಡಿ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು".

8. ಪ್ರಕರಣ 23ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 23ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿನ (1)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದ (ಬಿ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ "ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1898ರ VIIನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿರುವ" ಎಂಬ ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಕಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ "ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಹಿತೆ, 2023 (2023ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 46)ರ VIIನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿರುವ" ಎಂಬ ಪದಗಳು, ಅಂಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಆವರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

9. ಪ್ರಕರಣ 25ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 25ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ,-

(i) "ತಡೆಗಟ್ಟಲು" ಎಂಬ ಪದದ ತರುವಾಯ "ಅಥವಾ ಸರಿಪಡಿಸಲು" ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(ii) ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"ಪರಂತು ಆದೇಶ ಮಾಡುವಾಗ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಚಲಾವಣೆ ಅಥವಾ ಕಾನೂನು ಉಪಬಂಧದ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗ (misapplication) ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಅನುರೂಪಕ ಆಧಾರದ (analogous ground) ಮೇಲೆ ಅರ್ಹತಾಧಾರದ ಲೋಪವೆಂದು ಅನ್ನಿಸದಿರುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಗಮನದಲ್ಲಿರದ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಅಥವಾ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಮೇರೆಗೆ, ಅಥವಾ ದಾಖಲೆಯ ಮುಖಭಾಗದ

ಮೇಲೆ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಕೆಲವು ತಪ್ಪು ಅಥವಾ ಲೋಪಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಪುರಾವೆಲೋಕಿಸುವ ಅಂತರ್ನಿಹಿತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ವತಃ ತಾನಾಗಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿನ ಅರ್ಜಿದಾರ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಆದೇಶದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು.

10. ಪ್ರಕರಣ 35ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 35ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ "ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ 193, 219 ಮತ್ತು 228ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ" ಎಂಬ ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಕಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ "ಭಾರತೀಯ ನ್ಯಾಯ ಸಂಹಿತೆ, 2023 (2023ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 45)ರ 229, 257 ಮತ್ತು 267ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ" ಎಂಬ ಪದಗಳು, ಅಂಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಆವರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

11. ಪ್ರಕರಣ 36ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 36ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1) ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ,-

(i) "ಪಕ್ಷಕಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ" ಎಂಬ ಪದಗಳ ತರುವಾಯ "ಆತನ ಪರವಾಗಿ ಹಾಜರಾಗಲು ಹೆಸರಿನ ಮೂಲಕ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ" ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(ii) ಮೊದಲ ಪರಂತುಕದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"ಮತ್ತು ಪರಂತು ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಪದದ ಅರ್ಥವು ರೆವಿನ್ಯೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಆದೇಶವನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳುವವರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ."

12. ಪ್ರಕರಣ 39ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 39ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿನ (iii)ನೇ ಖಂಡದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ:-

"(iv) ಅಂಥ ಭೂಮಿಯು ಸರ್ಕಾರದ ಮಾಲೀಕತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಮೇಲೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ಕ್ರಮದ ಜೊತೆಗೆ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರನು ಅಥವಾ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರಿಂದ ನಿಯೋಜಿತನಾದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸಹ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅತಿಕ್ರಮಣದ ಅಪರಾಧ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಹಾನಿ ಅಥವಾ ನಾಶ, ಮೋಸ ಅಥವಾ ಸುಳ್ಳುಸೃಷ್ಟಿ ಅಥವಾ ವಂಚನೆ ಅಥವಾ ಹಲ್ಲೆ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗ, ಅಥವಾ ಲೋಕನೌಕರರನ ವಿರುದ್ಧದ ಅಪರಾಧ ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಸುಸಂಬದ್ಧ ಉಪಬಂಧಗಳಡಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು."

13. ಪ್ರಕರಣ 47ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 47ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ,-

(i) "ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ 193ನೇ ಮತ್ತು 228ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಮತ್ತು 196ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶದ ಸಲುವಾಗಿ" ಎಂಬ ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಕಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ "ಭಾರತೀಯ ನ್ಯಾಯ ಸಂಹಿತೆ, 2023 (2023ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 45)ರ 229, 267ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಮತ್ತು 267ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶದ ಸಲುವಾಗಿ" ಎಂಬ ಪದಗಳು, ಅಂಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಆವರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(ii) "ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1898ರ (1898ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 5)ರ 195ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮತ್ತು XXXVನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ" ಎಂಬ ಪದಗಳು ಅಂಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಆವರಣಗಳ ಬದಲಿಗೆ

"ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಹಿತೆ, 2023 (2023ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 46)ರ 215ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮತ್ತು XXXVIIನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ" ಎಂಬ ಪದಗಳು, ಅಂಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಆವರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

14. ಪ್ರಕರಣ 67ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 67ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿನ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ:-

"(3) ಅಂಥ ಆದೇಶವನ್ನು ಮೂಲ ಆದೇಶವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ 49ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಬಿ) ಖಂಡದಡಿ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಪೀಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರನ ಆದೇಶವು ಅಂತಿಮವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮದ 56ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಅದರ ಪುನರಾವಲೋಕನ ಅಧಿಕಾರವು ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು."

15. ಪ್ರಕರಣ 69ಎ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 69ಎ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿನ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಪರಂತುಕದ ಬದಲಿಗೆ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ:-

"ಮತ್ತು ಪರಂತು ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಪರಿಮಿತಿಗಳಿಂದ 18 ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳವರೆಗಿನ, ಇತರ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳ ಪರಿಮಿತಿಗಳಿಂದ 5 ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳವರೆಗಿನ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭೂ ಬಂಧಿತ ಸರ್ಕಾರಿ ಖರಾಬು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ವಿಲೇ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಅಲ್ಲದೆ ಪರಂತು ಭೂ ಬಂಧಿತ ಖರಾಬು, ಯಾವುದೇ ಜಲ ನಿಕಾಯ ಅಥವಾ ಹಾದಿ ಅಥವಾ ರಸ್ತೆ ಅಥವಾ ಗೋಮಾಳ ಅಥವಾ ಖನಿಜ ನಿಕ್ಷೇಪ ಅಥವಾ ಕ್ವಾರಿ ಅಥವಾ ಅರಣ್ಯ ಜಾಗ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಭಾವಿತ ಅರಣ್ಯ (deemed forest)ವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಅಲ್ಲದೆ ಪರಂತು ಅಂಥ ಭೂ ಬಂಧಿತ ಖರಾಬು ಯಾವುದೇ ಪರಿಸರ-ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ,-

(ಎ) ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವಂತಿಲ್ಲ;

(ಬಿ) ನೈಸರ್ಗಿಕ ನಾಲೆಗಳು ಅಥವಾ ಕಣಿವೆ ಮಾರ್ಗಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಿಲ್ಲ;

(ಸಿ) ಅಗಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗಗಳು, ಟ್ರಾಮ್ ಮಾರ್ಗಗಳು, ಸಮೂಹ ತ್ವರಿತ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಗಳು, ಸಂವಹನಗಳು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ರಸ್ತೆಗಳು, ಒಳ ಅಥವಾ ಹೊರ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು, ಬೈಪಾಸ್ ಮೂಲಕ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಗಳ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ;

(ಡಿ) ಉದ್ಯಾನಗಳು, ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳು, ಮುಕ್ತ ಜಾಗಗಳು ಅಥವಾಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ;

(ಇ) 71ನೇ ಪ್ರಕರಣದಡಿ ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಿರುವಂತಿಲ್ಲ;

(ಎಫ್) ನೆರೆಯವರ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ, ಮಳೆ ನೀರು ಕಾಲುವೆಗಳು, ಕೆರೆ ದಂಡೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ನದಿ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ನಾಲೆಗಳು ಅಥವಾ ಹೈ ಟೆನ್ಷನ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ಲಗತ್ತಾಗಿರುವಂತಿಲ್ಲ;

ಅಲ್ಲದೆ ಪರಂತು, ಇಲ್ಲಿ ಅಂತರವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಅಥವಾ ಪುರಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪರಿಮಿತಿಯಿಂದ ವೈಮಾನಿಕವಾಗಿ ಅಳೆಯತಕ್ಕದ್ದು:

ಅಲ್ಲದೆ ಪರಂತು, ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ (ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2020ರ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸೊಸೈಟಿಗಳು, ದತ್ತಿ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಅಥವಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮೀರಿ ಭೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಅಂಥ ಭೂಮಿಯು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ತರುವಾಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಒಂದು ಬಾರಿಯ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಷರತ್ತುಗಳೊಳಗೆ ಅವು ಬಂದ ಹೊರತು ಅದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಆದರೆ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ, ಇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿಧಾನ, ಅಂಥ ದರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು."

16. ಪ್ರಕರಣ 79ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 79ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿನ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ:-

"ಪರಂತು ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕು ಅಥವಾ ಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿಲ್ಲದೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಆದೇಶಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ (2) ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಗಳು, ಪಕ್ಕ-ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ (adjoining) ಧಾರಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಬಂಧಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪಕ್ಕ-ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನು ಪರಭಾರೆ ಅಥವಾ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ರದ್ದುಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು."

17. ಪ್ರಕರಣ 82ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 82ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ,-

(i) ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಉಪ-ಪ್ರಕರಣ (1) ಎಂಬುದಾಗಿ ಮರುಸಂಖ್ಯೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(ii) ಹಾಗೆ ಮರುಸಂಖ್ಯೆ ನೀಡಲಾದ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣ (1)ರ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"ವಿವರಣೆ:- ಈ ಕಾನೂನಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಜಲಪ್ರವಾಹ ಎಂದರೆ ಮೂರು ತತ್ಪರಿಣಾಮದ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮೀರಿದರೂ ಅದು ಮರುಗೋಚರವಾಗದಿರುವ ಕಳೆದುಹೋದ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನದಿಗಳು, ಸಮುದ್ರ, ಬೆಟ್ಟದ ಝರಿಗಳು, ಜೌಗು ನೆಲಗಳು, ನೆಲ ಚಿಲುಮೆಗಳು ಅಥವಾ ಸರೋವರಗಳಿಂದ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ನಿಂತ ನೀರಿನ ಅತಿಕ್ರಮಣದಿಂದಾದ ಭೂ ಹಾನಿ.

(2) ಜಮೀನಿನ ಶೇಕಡ 25ಕ್ಕೂ ಅಥವಾ 20 ಗುಂಟೆ ಇವಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚೋ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಜಲಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಭೂ ಹಾನಿಗೆ, ಜಲಪ್ರವಾಹದ ಮೂಲಕ ಭೂ

ಹಾನಿಗೊಳಪಟ್ಟು 92ನೇ ಪ್ರಕರಣದನುಸಾರ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿನ ಮೆಕ್ಕಲುಮಣ್ಣು ಭೂಮಿಯ ಮೂಲಕ ನಷ್ಟ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು."

18. ಪ್ರಕರಣ 92ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 92ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ,-

(i) ಉಪ-ಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಬದಲಿಗೆ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"(2) ಹಾಗೆ ನೀಡಲಾದ ಭೂಮಿಯ ದರವು, ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಗೆ ತತ್ಸಮಾನವಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಮೀರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;" ಮತ್ತು

(ii) ಉಪ-ಪ್ರಕರಣ (3)ರಲ್ಲಿ "ಯಾವ ನಿರ್ಬಂಧಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ 91ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ" ಎಂಬ ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಕಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ "91ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹರಾಜಿನ ಮೂಲಕ" ಂಬ ಅಂಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

19. ಪ್ರಕರಣ 94ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 94ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ,-

(i) "ಐದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ" ಎಂಬ ಪದಗಳ ಬದಲಿಗೆ "ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ" ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(ii) "ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ" ಎಂಬ ಪದಗಳ ಬದಲಿಗೆ "ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ" ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

20. ಪ್ರಕರಣ 94ಎ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 94ಎ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ,-

(i) "ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ" ಎಂಬ ಪದಗಳ ಬದಲಿಗೆ "ಅಗತ್ಯವಿರುವೆಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ವಿಧಾನಸಭೆ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು" ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ii) (4)ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೂರನೇ ಪರಂತುಕದ ತರುವಾಯ, ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"ಪರಂತು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಅಥವಾ ಪುರಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪರಿಮಿತಿಗಳಿಂದ ಅಂತರವನ್ನು ವೈಮಾನಿಕವಾಗಿ (aerially) ಲೆಕ್ಕಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು."

21. ಪ್ರಕರಣ 94ಸಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 94ಸಿ ಪ್ರಕರಣದ (vi)ಇ ಖಂಡದಲ್ಲಿ,-

(i) "4000 ಚದರ ಅಡಿಯವರೆಗೆ" ಎಂಬ ಅಂಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಪದಗಳ ಬದಲಿಗೆ "4000 ಚದರ ಅಡಿಯನ್ನು ಮೀರದಂತೆ" ಎಂಬ ಅಂಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ii) ಪರಂತುಕದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"ಪರಂತು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಅಥವಾ ಪುರಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪರಿಮಿತಿಗಳಿಂದ ಅಂತರವನ್ನು ವೈಮಾನಿಕವಾಗಿ (aerially) ಲೆಕ್ಕಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು."

22. ಪ್ರಕರಣ 94ಸಿಸಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 94ಸಿಸಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ,-

(i) ಖಂಡ (viii)ರಲ್ಲಿ "20X30 ಅಡಿಯನ್ನು" ಎಂಬ ಅಂಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಪದಗಳ ಬದಲಿಗೆ "600 ಚದರ ಅಡಿಯನ್ನು" ಎಂಬ ಅಂಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(ii) ಪರಂತುಕದಲ್ಲಿ "30X40 ಅಳತೆಯಷ್ಟರ" ಎಂಬ ಅಂಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಪದಗಳ ಬದಲಿಗೆ "1200 ಚದರ ಅಡಿಗಳಷ್ಟರ" ಎಂಬ ಅಂಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(iii) ಪರಂತುಕದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"ಪರಂತು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಅಥವಾ ಪುರಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪರಿಮಿತಿಗಳಿಂದ ಅಂತರವನ್ನು ವೈಮಾನಿಕವಾಗಿ (aerially) ಲೆಕ್ಕಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು."

23. ಪ್ರಕರಣ 102ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 102ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಪರಂತುಕದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ:-

"ಮತ್ತು ಪರಂತು ಯಾರೇ ಅಧಿಭೋಗದಾರನು, ಆತನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ಹೊಂದಿರದ ಅಥವಾ ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿನ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಸದರಿ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿದ ಎ ಮತ್ತು ಬಿ ಖರಾಬು ಆಗಿದ್ದರೆ, ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು."

24. ಪ್ರಕರಣ 104ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 104ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ:-

"ಪರಂತು ಅಂಥ ಭೂಮಿಯು ಸರ್ಕಾರದ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಮೇಲೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ಕ್ರಮದ ಜೊತೆಗೆ. ತಹಶೀಲ್ದಾರನು ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸಹ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅತಿಕ್ರಮಣದ ಅಪರಾಧ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಹಾನಿ ಅಥವಾ ನಾಶ, ಮೋಸ ಅಥವಾ ಸುಳ್ಳುಸೃಷ್ಟಿ ಅಥವಾ ವಂಚನೆ ಅಥವಾ ಹಲ್ಲೆ, ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗ, ಅಥವಾ ಲೋಕನೌಕರರನ ವಿರುದ್ಧದ ಅಪರಾಧ ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಸುಸಂಬದ್ಧ ಉಪಬಂಧಗಳಡಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು ಯಾವುದೇ ಅನಧಿಕೃತ ರಚನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ತಹಶೀಲ್ದಾರನು ಭರಿಸಿದ ಅಷ್ಟೂ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿಯಂತೆ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವವನು ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಒತ್ತುವರಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿಯಂತೆ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ: ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವತ್ತು ಎಂದರೆ ಒತ್ತುವರಿಯಾದ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲದೆ, ತಹಶೀಲ್ದಾರನು ಒತ್ತುವರಿಯನ್ನು ಕ್ಷಿಪ್ರ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೊರಹಾಕುವಾಗ ಬಾಡಿಗೆ ಪಡೆದ ಅಥವಾ ನಿಯೋಜಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸತಕ್ಕದ್ದು."

25. ಪ್ರಕರಣ 147ರ ಪ್ರತಿಯೋಜನೆ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 147ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಬದಲಿಗೆ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ:-

"147. ಗಡಿ ಗುರುತುಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯುಂಟು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡ.-(1)

ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಗಡಿ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಅಳಿಸುವ, ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಅಥವಾ ಹಾನಿಯುಂಟು ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಗಡಿ ಗುರುತನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ತಹಶೀಲ್ದಾರನ ಮುಂದೆ ಅಥವಾ ಪತ್ರಾಂಕಿತ ದರ್ಜೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸರ್ವೆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ವಿಚಾರಣೆಯ ತರುವಾಯ, ಹಾಗೆ ಅಳಿಸಲಾದ, ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾದ, ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ, ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ರಚನೆ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುರುತಿಗಾಗಿ ಐದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀರದ ಜುಲ್ಮಾನೆಗೆ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗುವುದು.

(2) ಉಪ-ಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಲಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ಭೂಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟನ್ನು ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು, ಜುಲ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಯಾರೇ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಆ ಮಾಹಿತಿದಾರರಿಗೆ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು."

26. ಪ್ರಕರಣ 174ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 174ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ "ಶೇಕಡಾ ಇಪ್ಪತ್ತೈದರಷ್ಟನ್ನು" ಎಂಬ ಪದಗಳ ಬದಲಿಗೆ "ಶೇಕಡಾ ಹದಿನೈದರಷ್ಟನ್ನು" ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

27. ಪ್ರಕರಣ 196ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 196ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿನ (ಬಿ) ಖಂಡದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"25, 50, 51, 52, 54, 129, 129ಎ, 130, 136, 192ಎ ಮತ್ತು 195ರ ಪ್ರಕರಣಗಳಡಿಯಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ".

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"ಪರಂತು ಸದರಿ ಕ್ರಮವು ಸದ್ಭಾವನೆಯಲ್ಲದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸುವ ಭಾರವು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಯದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು."

28. ಪ್ರಕರಣ 197ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 197ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿನ (ಜೆಜಿ) ಖಂಡದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"(ಕೆಕೆ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಸುಸಂಬಂಧ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ಕುರಿತು ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ಸಕ್ಷಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಶಾಸ್ವತ ಅಥವಾ ಅಡ್‌ಹಾಕ್ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಒಳಾಂಶಗಳು (technological inputs), ದಸ್ತಾವೇಜು ನಿರ್ವಹಣೆ, ದತ್ತಾಂಶ ಸೃಜನೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆ, ದರಗಳು, ಶುಲ್ಕಗಳು, ದಂಡನೆಗಳು, ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರನೀಡಲಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗಾಗಿ ತರಬೇತಿಯ ವಿಧಾನಗಳು;

(ಎಲ್‌ಎಲ್) ಮೂಲ ಆದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಅಪೀಲು ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ;

(ಎಂಎಂ) 79ನೇ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು;

(ಎನ್‌ಎನ್) ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳು, ನಮೂನೆಗಳು, ಮೊಹರುಗಳು, ವಿಳಾಸದೋಲೆಗಳು (letterheads), ಹೋಲೋಗ್ರಾಮ್‌ಗಳು, ಅಕ್ಷರವಿನ್ಯಾಸಗಳು, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸಹಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧವಿನ್ಯಾಸಗಳು (templates); ಮತ್ತು

(ಒಬಿ) ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳ ಸೃಜನೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮರುಪಡೆಯುವಿಕೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸುವುದು.”

ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳ ಹೇಳಿಕೆ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭೂಮಿಗಳು, ಜಲನಿಕಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಗೋಮಾಳಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾದ ದುರ್ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಒತ್ತುವರಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವುದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿಂಚ್ ಲಾಲ್ ತಿವಾರಿ ವಿರುದ್ಧ ಕಮಲಾ ದೇವಿ, ಜಗ್ವಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ವಿರುದ್ಧ ಪಂಜಾಬ್ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರರು ಹಾಗೂ ಜೋಗಿಂದರ್ ವಿರುದ್ಧ ಹರ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರರು ಇಂತಹ ತೀರ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಹಲವಾರು ವರದಿಯೊಗೈ ತೀರ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಅಂಥ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಕಂಠಾಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1964 ರಲ್ಲಿರುವ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ.

ಮತ್ತು ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಶಾಶ್ವತ ದಾಖಲೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮೂಲ ದಾಖಲೆಗಳ ಅಕ್ರಮ ತಿದ್ದುಪಡಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ನಕಲಿ ದಾಖಲೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ವಂಚನೆಯ ಹಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಭೂದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (DILRMP)ದೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಂದಾಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಿಸುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವಗಳ ಸಂವರ್ಗವನ್ನು(set) ನೀಡಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ.

ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಲಾದ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ನಮೂನೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕಂದಾಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ.

ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ 2023ರಲ್ಲಿ ಅಧಿನಿಯಮಿಸಲಾದ ಭಾರತೀಯ ನ್ಯಾಯ ಸಂಹಿತೆ, 2023 (2023ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 45) ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಹಿತೆ, 2023 (2023ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 46) ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂವಾದಿ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ.

ಮತ್ತು 31ನೇ ಜನವರಿ, 1995ರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರರು ವಿರುದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ 2016ರ ಪ್ರಕರಣ ಸಂಖ್ಯೆ: 203678 ಮೇಲ್ಮನವಿದಾರ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಕೋಂ. ವಿಜಯಾನಂದ ವಿರುದ್ಧ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರರು. ಪ್ರತಿವಾದಿ (2017) ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, 25ನೇ

ಪ್ರಕರಣದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಂತರ್ನಿಹಿತ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಉಳಿಸುವಿಕೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ತರುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1964ರ 67ನೇ ಪ್ರಕರಣದಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತು/ಭೂಮಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಕ್ಲೇಮುಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತ, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರನನ್ನು ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಆಯುಕ್ತರಿಗೆ ಪುನರೀಕ್ಷಣಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ.

ಹಾಗೂ ಅನಧಿಕೃತ ಸಾಗುವಳಿಯನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಭೂ ಮಂಜೂರಾತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅಂತರವನ್ನು ನಿಖರವಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು, ಸರ್ಕಾರಿ ಖರಾಬು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪರಿಭಾಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಭೂಮಿಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ, ಕಂದಾಯ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಮತ್ತು ಮರುಹೆಸರಿಸಲು, ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಾದ ನದಿ ಪಥ ಬದಲಾವಣೆ, ನೆರೆ ಪ್ರವಾಹ, ಭೂ ಕುಸಿತ, ಕೆರೆಗಳ ಪ್ರವಾಹ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮೆಕ್ಕಲುತನ ಅಥವಾ ಮಹಾಪೂರದಿಂದಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಶಿಸಿಹೋದ ಖಾಸಗಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಭೂ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವುದರಿಂದ.

ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯದ ಜಮೀನುಗಳಾಗಿದ್ದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭೂ ಕಬಳಿಕೆದಾರರೊಂದಿಗೆ ಷಾಮೀಲಾಗಿ, ಅಂಥ ಕಬಳಿಕೆದಾರರ ಕ್ಲೇಮುಗಳ ಪರವಾಗಿ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಂದಾಯ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮೂದುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಅಧಿನಿಯಮದ 135ನೇ ಪ್ರಕರಣವು ನಿಷೇಧಿಸುವುದರಿಂದ ದಾಖಲೆಗಳ ಹಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ನಮೂದುಗಳ ಕುರಿತು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ದಾವೆಗಳನ್ನು ಹೂಡಲಾಗಿದೆ. ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಂದಾಯ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಂಚನೋದ್ದೇಶದ ನಮೂದುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅಂಥ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕಠಿಣ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ.

ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಖಂಡಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1897 (1897ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 10)ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಮೂಲ ಮಾನದಂಡವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು "ಸದ್ಭಾವನೆ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ನ್ಯಾಯ ಸಂಹಿತೆ, 2023 (2023ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 45) ರ ಪ್ರಕರಣ 2(11)ರಲ್ಲಿ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ "ಸದ್ಭಾವನೆ"ಯನ್ನು "ಸೂಕ್ತ ಜಾಗರೂಕತೆ ಮತ್ತು ಗಮನಕೊಡದೆ

ಮಾಡಿರುವ ಅಥವಾ ನಂಬಿರುವ ಯಾವುದನ್ನೂ "ಸದ್ಭಾವನೆ"ಯಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ನಂಬಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಲಾಗಿದ್ದು, "ಯುಕ್ತ ಜಾಗರೂಕತೆ ಮತ್ತು ಗಮನ" ಇಲ್ಲದೆ ನೆರವೇರಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸದ್ಭಾವನೆಯೆಂದು ಅರ್ಥೈಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಪರಿಣಿತತೆ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳಿಗೆ "ಸದ್ಭಾವನೆ"ಯ ಅನ್ವಯವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅರೆನ್ಯಾಯಿಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ದಂಡನೀಯ ಉಪಬಂಧಗಳು ನಿಯಮಿಸಲಾದ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1964ನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಧೇಯಕ.

ಆರ್ಥಿಕ ಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರ

ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮವು ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೃಷ್ಣ ಭೈರೇಗೌಡ
ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿ

ಎಂ.ಕೆ. ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ

ಅನುಬಂಧ

ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1964ರ

(1964ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 12) ಉದ್ಘಾತ ಭಾಗ

XXX

XXX

XXX

2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯತಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು, -

XXX

XXX

XXX

(14-ಎ) "ಭೂ ಬಂಧಿತ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ" ಎಂದರೆ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಯತ್ತ ನಿಕಾಯಗಳ ಅಥವಾ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಭೂಮಿಯ ಗಡಿಯೊಳಗಿರುವ, ರಸ್ತೆಯ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಕಾಲುವಾದಿಯ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಬಂಡಿಹಾದಿಯ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಸರ್ಕಾರಿ ಖರಾಬು ಭೂಮಿ.

XXX

XXX

XXX

4. ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿ, ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಬಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ತಾಲೂಕುಗಳು ಇರುವುದು.-

XXX

XXX

XXX

(4) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಯಾವುದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯ, ತಾಲೂಕಿನ ಅಥವಾ ಹೋಬಳಿಯ ಸರಹದ್ದುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು, ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ರಚಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವವುಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದು.

XXX

XXX

XXX

8. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವನು ರೀಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಅಧೀನನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ತನಗೆ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಎಲ್ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತನಗೆ ವಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಅವನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನಿಗೆ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ವಹಿಸಿದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು, ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಬಂಧಿಸಲಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸೂಚನೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

10. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ, ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಾನು ಭಾವಿಸುವಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರರನ್ನು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು; ಅಂಥ ಎಲ್ಲ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿತರಾಗಿರುವ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೀಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಅಥವಾ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರನಿಗೆ ಅಧೀನರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಯಾರೇ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನಿಗೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಉಪವಿಭಾಗ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ [xxx], ಒಂದು ತಾಲೂಕನ್ನು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ರೆವಿನ್ಯೂ ಉಪವಿಭಾಗದ ಆಡಳಿತದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬಹುದು. ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನಿಗೆ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಅಂಥ ಎಲ್ಲ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ನೆರವೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಗಿನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು, ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರನಿಗೆ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅಂಥ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಎಲ್ಲ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ನೆರವೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಆದರೆ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಉಪವಿಭಾಗದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂಥ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರನು ಅವನಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

11. ತಹಸೀಲ್ದಾರರು.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ತಹಸೀಲ್ದಾರನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವನು ತಾಲೂಕಿನ ಭೂ ಕಂದಾಯದ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಆ ತಾಲೂಕಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನಿಗೆ ಅವನು ಅಧೀನವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರನಿಗೆ ಅಧೀನನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ತಹಸೀಲ್ದಾರನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ವಹಿಸಬಹುದಾದಂಥವುಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರದತ್ತವಾಗಬಹುದಾದಂಥವುಗಳು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ವಹಿಸಬಹುದಾದಂಥವುಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿಸಬಹುದಾದಂಥವುಗಳು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

21. ಮೊಹರುಗಳು.- ಮೊಹರುನ್ನು ಬಳಸತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಳಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಮೊಹರಿನ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತು ವಿವರವನ್ನು ನಿಯಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

23. ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಣದ ಅಥವಾ ಸ್ವತ್ತಿನ ವಸೂಲಿ.- (1) ಆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ, ಆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ ತಾನಾಗಿಯೇ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಜಣಿ ಮತ್ತು ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ, ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಆ ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಅಥವಾ ಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ,-

(ಎ) ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಾಕಿಯಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಣವನ್ನು ಬಾಕಿದಾರನಿಂದ ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೋ ಮತ್ತು ಯಾವ ನಿಯಮಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವೇ ನಿಯಮಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಇತರ ಸ್ವತ್ತಿನ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ಸರ್ಚ್ ವಾರಂಟನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಹುದು, ಮತ್ತು ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1898ರ VIIನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು.

XXX

XXX

XXX

25. ರೆವಿನ್ಯೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಂತರ್ನಿಹಿತ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಉಳಿಸುವಿಕೆ.- ನ್ಯಾಯ ನೀಡಿಕೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರಬಹುದಾದಂಥ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ರೆವಿನ್ಯೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಂತರ್ನಿಹಿತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಯಾವುದೂ ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವುದೆಂದು ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

XXX

XXX

XXX

35. ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಿಕ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆನ ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಅಥವಾ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ 193, 219 ಮತ್ತು 228ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ "ನ್ಯಾಯಿಕ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು" ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಅಥವಾ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾರೇಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಂಥ ತನಿಖೆಯು ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

36. ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಮತ್ತು ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.- (1) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಅದು

ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾದುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದುದಾಗಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಕಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅವರ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಏಜೆಂಟರಿಗೆ, ಅವರು ಹಾಜರಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಯುಕ್ತ ನೋಟೀಸು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ವಿಚಾರಣೆಯ ತರುವಾಯ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಪಕ್ಷಕಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅವರ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾದ ದಿನ ಬಹಿರಂಗ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಓದಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಆದೇಶವನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳುವಾಗ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಕಾರನು ಅಥವಾ ಅವನ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಏಜೆಂಟನು ಹಾಜರಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ಆದೇಶದ ಸಾರವನ್ನು ಅಂಥ ಪಕ್ಷಕಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅವನ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಏಜೆಂಟನಿಗೆ ಅಂಚೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

39. ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರದೂಡುವ ರೀತಿ.- ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನು, ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರದೂಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಹೊರದೂಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವಾಗ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಕೆಳಕಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಹೊರದೂಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಆದೇಶವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ-

XXX

XXX

XXX

(iii) ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನು ಅಥವಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗೆ ಅಥವಾ ಅಡ್ಡಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತ ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಹಾಗೂ ಅಡ್ಡಿಯು ಇನ್ನು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ, ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಗುರಿಯಾಗಬಹುದೋ ಆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಿರಬಹುದಾದಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಥವಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಬಲವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದೆಂದು ಅಥವಾ ಬಳಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

XXX

XXX

XXX

47. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ನ್ಯಾಯಿಕ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಾಗಿರುವುದು.- ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ 193ನೇ ಮತ್ತು 228ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ 196ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶದ ಸಲುವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಯು ನ್ಯಾಯಿಕ ವ್ಯವಹರಣೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವನ್ನು ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1898ರ (1898ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 5) 195ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮತ್ತು XXXV ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಎಲ್ಲ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

67. ಸರ್ಕಾರಿ ರಸ್ತೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲ ಭೂಮಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆ.-

XXX

XXX

XXX

(2) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಅದರ ಪರವಾಗಿ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವತ್ತಿನ ಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು ಅಥವಾ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರನ ದರ್ಜೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇರದ ದರ್ಜೆಯ ಮೋಜಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಕ್ರಮಾನುಸಾರವಾದ ತನಿಖೆಯ ತರುವಾಯ ಆ ಕ್ಲೇಮನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

69ಎ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಬಹಿರಂಗ ಹರಾಜಿನ ಮೂಲಕ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು.- (1) ಅಧಿನಿಯಮದ 69ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಸ್ವತ್ತನ್ನು 67ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಅಥವಾ ಬಹಿರಂಗ ಹರಾಜಿನ ಮೂಲಕ ವಿಲೇ ಮಾಡಬಹುದು.

ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಪಾರಂಪರಿಕ ನಿವೇಶನಗಳು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಅಥವಾ ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಹಾಗೂ ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳಿಂದ 18 ಕಿಲೋ ಮೀಟರುಗಳವರೆಗಿನ, ಇತರ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳಿಂದ 5 ಕಿಲೋ ಮೀಟರುಗಳವರೆಗಿನ ಭೂ ಬಂಧಿತ ಸರ್ಕಾರಿ ಖರಾಬು ಭೂಮಿಯನ್ನು 68ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯ ತರುವಾಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ, ಆದರೆ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಅಂಥ ದರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬಹುದು:

ಅಲ್ಲದೆ ಪರಂತು, ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ (ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2020ರ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ, ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ತರುವಾಯ ಏಕಕಾಲ ಕ್ರಮಜರುಗಿಸುವಿಕೆಯಂತೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ದರಗಳಲ್ಲಿ, ಅದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ದರದಲ್ಲಿ, ಇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ದುಪ್ಪಟ್ಟು ದರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ತಿನ ಮಾರಾಟದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಮುಕ್ತಾಯದ ತರುವಾಯ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಬಹುದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಭೂಮಿ ಎಂದರೆ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹರಾಜಿಗಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಭೂಮಿ.

XXX

XXX

XXX

79. ಮನೆಬಳಕೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸೌದೆ ಅಥವಾ ಮರಮುಟ್ಟಿನ ಸರಬರಾಜಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ.-

XXX

XXX

XXX

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ(1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಆದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು, ರೂಢಿಯಂತೆ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ, ಅನುಭೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಗಳು ಅಂದರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಕುಮಕಿ ಭೂಮಿಗಳು, ಬಾಣಿ ಭೂಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಣೆ ಭೂಮಿಗಳು, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಬೆಟ್ಟ ಭೂಮಿಗಳು, ಮತ್ತು ಹಾಡಿ ಭೂಮಿಗಳು, ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ

ಕಾನು ಮತ್ತು ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟ ಭೂಮಿಗಳು, ಕೊಡಗಿನ ಜಮಾ ಮತ್ತು ಬಾಣ ಭೂಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೋಟೆಸ್ಕಳ ತರಿ ಭೂಮಿಗಳು ಇವುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಗಳು ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

82. ಪ್ರವಾಹದಿಂದಾದ ನಷ್ಟದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಕಂದಾಯದ ಮಾಫಿ.- ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರದ ಭೂಮಿಯ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವು ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ನಷ್ಟವಾದರೆ, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಿಯಮಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು, ಅಂಥ ಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಡುವಳಿದಾರನು ಭೂಕಂದಾಯದ ಇಳಿಕೆಗೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

92. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿರುವ ಮೆಕ್ಕಲುಮಣ್ಣಿನ ಭೂಮಿಯ ಮಂಜೂರಾತಿ.- (1) 81ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮೆಕ್ಕಲುಮಣ್ಣಿನ ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಸರ್ಕಾರಿ ವರಮಾನದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಅವನು ಯಾವ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಮೆಕ್ಕಲುಮಣ್ಣಿನ ಭೂಮಿಯ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವುದೋ ಅದರ ಹಿಡುವಳಿದಾರನು ಅಥವಾ ಅಧಿಭೋಗದಾರನು, ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಹಾಗೆ ನೀಡಿದ ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆಯು ಅದರ ವಾರ್ಷಿಕ ಭೂಕಂದಾಯದ ಮೂರರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮೀರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಹಾಗೆ ನೀಡಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸದರಿ ಹಿಡುವಳಿದಾರನು ಅಥವಾ ಅಧಿಭೋಗದಾರನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅದರ ಬೆಲೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಯಾವ ನಿರ್ಬಂಧಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ 91ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಲೇ ಮಾಡಬಹುದು.

XXX

XXX

XXX

94. ಭೂಮಿಯ ಅನಧಿಕೃತ ಅಧಿಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡಗಳು.- (1) ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿರದ ಮತ್ತು ಅಧಿಭೋಗದಲ್ಲಿರದ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವನು ಮತ್ತು ಯಾವ ಭೂಮಿಯ ಬಳಕೆಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಭೋಗಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿರದ ಅಥವಾ ಇರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಳಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಭೋಗಿಸಿದರೆ, ಅವನು ಹಾಗೆ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅಧಿಭೋಗಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಅದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿದ ಅದೇ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಅದೇ ಬಗೆಯ ಭೂಮಿಗೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಭೂಕಂದಾಯದ ಎರಡರಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ ವಿವೇಚನಾನುಸಾರ ಹಾಗೆ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅಧಿಭೋಗಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ, ಅಂಥ ಅಧಿಭೋಗವು ಬೇಸಾಯದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಎಕರೆಗೆ ಐದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರದ, ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಧಿಭೋಗವು ಬೇಸಾಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೀರದ ಜುಲ್ಮಾನೆಗೆ ಕೂಡ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

94ಎ. ಸಮಿತಿ, ಮುಂತಾದವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅನಧಿಕೃತ ಅಧಿಭೋಗದ ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವುದು.- (1) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, (4)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಭೂ ಮಂಜೂರಾತಿಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಐದು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮೀರದಂಥ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯು,-

- (ಎ) ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕಾಲುನೆಗಳು ಅಥವಾ ನದಿ ಕಣಿವೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ;
 (ಬಿ) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಅಥವಾ ಶಾಸನಾತ್ಮಕವಲ್ಲದ ನಿಕಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೆ;
 (ಸಿ) ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಿತ ರಸ್ತೆಗಳ, ಒಳ ಅಥವಾ ಹೊರ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಗಳ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ, ಅಗಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗುವ ಬೈಪಾಸುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ಲೈನುಗಳ, ಟ್ರಾಮ್ ಮಾರ್ಗಗಳ, ಅಧಿಕ ವೇಗ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಗಳ, ಸಂಪರ್ಕಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪಯೋಗಗಳ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ;
 (ಡಿ) ಉದ್ಯಾನಗಳು, ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಇರುವ ಮುಕ್ತ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದರೆ;
 (ಇ) ನೆರೆಯವರ ಸ್ವತ್ತು, ಮಳೆನೀರು ಹರಿವು, ಕೆರೆ ದಂಡೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಒತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ
 (ಎಫ್) ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಅಥವಾ ಶಾಸನಾತ್ಮಕವಲ್ಲದ ನಿಕಾಯಗಳ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಿತ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿದ್ದರೆ,
 - ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

XXX

XXX

XXX

94ಸಿ ಅಧಿಭೋಗದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸದ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಭೂ ಮಂಜೂರಾತಿ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ, 2015ರ ಜನವರಿ ಮೊದಲನೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸದ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದು, ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಾನು ಭಾವಿಸುವಂಥ, ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ ತರುವಾಯ ಮನದಟ್ಟಾದಲ್ಲಿ, ಆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ, ಅಂಥ ಫೀಜಿನೊಂದಿಗೆ ಅಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಅಂಥ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ಮುಂದಿನ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಮನೆಯು ಆವರಿಸಿರುವಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

XXX

XXX

XXX

(vi) ಇ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಯು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಾಗ ಅಥವಾ 4000 ಚದರ ಅಡಿಯವರೆಗೆ ನಿರ್ಮಿತ ಮನೆಯ ಜಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ್ದೋ ಅದನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು."

XXX

XXX

XXX

94ಸಿಸಿ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅಧಿಭೋಗದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನ ವಾಸದ ಮನೆಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಭೂ ಮಂಜೂರಾತಿ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಉಪಬಂಧಿಸಿದುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ, ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಅಂಥ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ ತರುವಾಯ 2015ರ ಜನವರಿ ಮೊದಲನೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಯಾವುದೇ ಕಂದಾಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವಾಸದ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದು, ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಾನು ಭಾವಿಸುವಂಥ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ ತರುವಾಯ, ಮನದಟ್ಟಾದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ,

ಅಂಥ ಫೀಜಿನೊಂದಿಗೆ ಅಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿ ತನಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಈ ಮುಂದಿನ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಇತರ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಆ ಮನೆಯು ಆವರಿಸಿರುವಷ್ಟು, ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

(i) ಅರ್ಜಿದಾರನು 2015ರ ಜನವರಿ ಮೊದಲನೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ವಾಸದ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರುಜುವಾತನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ii) ವಾಸದ ಮನೆ ಇರದ ಯಾವುದೇ ಖಾಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

(iii) ಅಂಥ ಭೂಮಿಯ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಆತನ ಕುಟುಂಬದ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ, ಯಾವ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಭೂಮಿಯು ಇರುವ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡ ಅಥವಾ ನಿವೇಶನವು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

(iv) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಸದ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು, ಭೂಮಿಯ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಅರ್ಹನಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ವಿವರಣೆ:- ಈ ಖಂಡದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ "ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು" ಎಂದರೆ ಗಂಡ, ಹೆಂಡತಿ, ಅವಿವಾಹಿತ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು.

(v) ಹಾಗೆ ಮಂಜೂರಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

(vi) ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆದವನು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ವಾಸದ ಮನೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರತು ಇತರ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(vii) ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗೆ ಅಥವಾ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ನಗರಗಳು ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಿತಿಗಳೊಳಗೆ ಬರುವ ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತಿಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂಥ ನಗರ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಯಾವುದೇ ವಾಸದ ಮನೆಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(viii) ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಪ್ಲಾಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ವಾಸದ ಮನೆಯ ಮೇಲುಪಾಯ ಅಥವಾ ವಾಸದ ಮನೆಯು ಇರುವ ಪ್ಲಾಟ್ ಅಥವಾ ಆ ಮನೆಯ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಿರ್ಮಿತ ಜಾಗ 20'X30' ಅಡಿಯನ್ನು ಮೀರಿದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೋ ಅದನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಂತು, ಕೆಳಕಂಡ ಕೋಷ್ಟಕದ (3) ನೇ ಅಂಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂಥ ಅಂತರದೊಳಗೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಷ್ಟಕದ ಅಂಕ (2) ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಪೌರಸಭಾ ನಿಗಮಗಳ, ಪುರಸಭೆಗಳ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ಸರಹದ್ದುಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿರುವ ಅಂತರಗಳೊಳಗೆ ಇರುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ 30X40 ಅಳತೆಯಷ್ಟರ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ಲಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವವಾಸದ ಮನೆ ಅಥವಾ ವಾಸದ ಮನೆಯ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಿರ್ಮಿತ ಜಾಗ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆಯೋ ಅದನ್ನು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಇತರ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬಹುದು.

(ix) ಯಾವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸದ ಮನೆಯು ಇರುವುದೋ ಆ ಭೂಮಿಯು,-

(ಎ) ನೈಸರ್ಗಿಕ ಒಳಚರಂಡಿಗಳ ಅಥವಾ ಕಾಲುವೆಗೆ ಹರಿವಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ;

(ಬಿ) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಒಡೆತನದ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲಿ;

(ಸಿ) ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಥವಾ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ, ಒಳಗಿನ ಅಥವಾ ಹೊರಗಿನ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಿಗೆ, ಅಗಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾದುವುಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಗಳ ಬೈಪಾಸ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ಲೈನುಗಳಿಗೆ, ಟ್ರಾಮ್‌ವೇಗಳಿಗೆ, ಸಮೂಹ ಕ್ವಿಪು ಸಾರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿ

ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ, ಸಂಪರ್ಕಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪಯುಕ್ತತೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ;

(ಡಿ) ನಿವೇಶನವನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ಲಾಟ್‌ನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಮಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ;

(ಇ) ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಾಗಿದ್ದರೆ;

(ಎಫ್) ಅಂಥ ಭೂಮಿಯು ಬೇರೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ಇರದಿದ್ದರೆ ;

(ಜಿ) ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳು, ಮುಕ್ತ ಸ್ಥಳಗಳು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ;

(ಹೆಚ್) ಅಂಥ ಭೂಮಿಯು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ, ಬಿರುಮಳೆಯ ನೀರು ಹರಿದುಹೋಗುವ ಒಳಚರಂಡಿಗೆ, ಕೆರೆ ಏರಿಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ, ನದಿ ದಡಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ನದಿಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾಲುವೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಹೈಟೆನ್‌ಷನ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಲೈನ್‌ಗಳ ಕೆಳಗಿದ್ದರೆ;

(ಐ) ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಾರಂಪರಿಕ ಸ್ಮಾರಕಗಳಿಗೆ, ವಿಮಾನನಿಲ್ದಾಣಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೇನಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಲಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತರ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಎತ್ತರದ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ;

(ಜೆ) ಹೈಟೆನ್‌ಷನ್ ಲೈನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಬೆಂಕಿಶಾಮಕ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅನುಮತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯು ಇರದಿದ್ದರೆ;

(ಕೆ) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಕರಾವಳಿ ವಲಯ ನಿಬಂಧನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೆ,- ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಪರಂತು, ಭೂ ಬಳಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಗಿರುವ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಯೋಜನೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1961ರ (1963ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 11) 14-ಎ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ, ಪುರಸಭೆಗಳ, ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಮತ್ತು ನಗರ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮಂಜೂರಾದ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್‌ಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

102. ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಿಕೆ.- ಯಾವುದೇ ವರ್ಷದ 31ನೇ ಮಾರ್ಚಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಧಿಭೋಗದಾರನು ಭೂಮಿಯು ಇರುವ ತಾಲೂಕಿನ ತಹಶೀಲ್ದಾರನಿಗೆ ಲಿಖಿತ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬಹುದು; ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವಿಕೆಯು, ಅಧಿಭೋಗದಾರನು (ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಅಧಿಭೋಗದಾರನ ಹೊರತು) ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ, ಹಿಡುವಳಿಗಳಿಗೆ, ಋಣಭಾರಗಳಿಗೆ, ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಿಕೆಯು ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

XXX

XXX

XXX

104. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅಧಿಭೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಹೊರದೂಡುವುದು.- ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆವರಣಗಳ (ಅನಧಿಕೃತ ಅಧಿಭೋಗದಾರರನ್ನು ಹೊರದೂಡುವಿಕೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1961 ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 1962ರ 3)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, 91ನೇ, 98ನೇ ಅಥವಾ 99ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಿಡುವಳಿಗೆವಿಧಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಷರತ್ತಿನ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ವರ್ಗಾವಣೆಯವಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅಧಿಭೋಗಿಸುವ ಅಥವಾ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ

ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತಹಶೀಲ್ದಾರನು ಕೂಡಲೇ ಹೊರದೂಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಮರಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆಯು ಮುಟ್ಟುಗೋಲಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ತಹಶೀಲ್ದಾರನು ಯುಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದ ಲಿಖಿತ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ತರುವಾಯವೂ ಅವನು ತೆಗೆದು ಹಾಕದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಮುಟ್ಟುಗೋಲಿಗೆ ಅಥವಾ ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವಿಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

147. ಎಲ್ಲೆ ಗುರುತುಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯುಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದಂಡ.- (1) ಎಲ್ಲೆ ಗುರುತನ್ನು ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಳಿಸುವ, ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯುಂಟು ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆ ಗುರುತನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಹಶೀಲ್ದಾರನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ದರ್ಜೆಯ ಮೋಜಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿಚಾರಣೆಯು ನಡೆದ ತರುವಾಯ, ಹಾಗೆ ಅಳಿಸಿದ, ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ, ಹಾನಿಯುಂಟು ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಎಲ್ಲೆ ಗುರುತಿಗೆ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಜುಲ್ಮಾನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ವಿಧಿಸಿದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ಭೂಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿಯಂತೆ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಮೀರದಷ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು, ಜುಲ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟವನು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

174. ಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವನಿಂದ ಠೇವಣಿ.- ಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ತಿನ ಮಾರಾಟದ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಕೊಂಡುಕೊಡುವನೆಂದು ಘೋಷಿತನಾದವನು ತಾನು ಕೂಗಿದ ಮೊಬಲಗಿನ ಶೇಕಡಾ ಇಪ್ಪತ್ತೈದರಷ್ಟನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಠೇವಣಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಮಾರಾಟದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ಜಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

XXX

XXX

XXX

196. ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೈಕೊಂಡ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ.- (ಎ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರಿಗೆನ ನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿರುದ್ಧ;

(ಬಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರಿಗೆನ ನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾದ ಅಥವಾ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ನಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನುಭವಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅನುಭವಿಸಬಹುದಾದ ಹಾನಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ದಾವೆಯನ್ನು, ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

XXX

XXX

XXX

197. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.-

XXX

XXX

XXX

(2) ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಈ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿರುವ ಅಧಿಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಅಂಥ ನಿಯಮಗಳನ್ನು,-

(ಜೆಜೆ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾದ ಅಥವಾ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ

-ಅಂಥ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

SIXTEENTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

SIXTH SESSION

THE KARNATAKA LAND REVENUE (AMENDMENT) BILL, 2025

(LA Bill No. 11 of 2025)

A Bill further to amend the Karnataka Land Revenue Act, 1964.

Whereas it is expedient further to amend the Karnataka Land Revenue Act, 1964 (Karnataka Act 12 of 1964) for the purposes hereinafter appearing:

Be it enacted by the Karnataka State Legislature in the Seventy sixth year of the Republic of India, as follows:-

1. Short title and commencement.-(1) This Act may be called as the Karnataka Land Revenue (Amendment) Act, 2025.

(2) It shall come into force at once.

2. Amendment of section 2.- In the Karnataka Land Revenue Act, 1964 (Karnataka Act 12 of 1964) (hereinafter referred to as the Principal Act) in section 2, for sub-section (14-A) the following shall be substituted, namely:-

“(14-A). Land locked Government land” means Kharab Government land within a survey number having no egress or ingress by road or by foot or by cart track, not containing any water body or gomala or forest, not assigned for any purpose nor currently in use and not deemed useful for public purpose by the State Government.”

3. Amendment of section 4.- In the Principal Act, in section 4, after sub-section (4), the following shall be inserted, namely:-

“(4A). The State Government may name and alter the name of any such area and in any case where any area is renamed, then all references in any law or instrument or other document to the area under its original name shall be deemed to be references to the areas as renamed unless expressly provided otherwise.”

4. Amendment of section 8.- In the Principal Act, in section 8, after sub-section (2), the following shall be inserted, namely:-

“(3) The State Government shall prescribe without prejudice to the provisions of the Karnataka State Public Records Act, 2010 (Karnataka Act 09 of 2011) and the rules made there under, the registers, accounts and other records that shall be kept and the manner of storage and retrieval by the Deputy Commissioner.

(4) The Deputy Commissioner shall keep all such registers, accounts and other records as may be prescribed under sub-section (3) and shall whenever called upon by any superior revenue officer of the region or state, prepare or retrieve records connected with the affairs of the district, which are required either for the use of the Central or the State Government or the public in such manner as may be prescribed.”

5. Amendment of section 10.- In the Principal Act, in Section 10 after sub-section (3) following shall be inserted, namely:-

“(4) The State Government shall prescribe without prejudice to the provisions of the Karnataka State Public Records Act, 2010 (Karnataka Act 09 of 2011) and

the rules made there under, the registers, accounts and other records that shall be kept and the manner of storage and retrieval by the Assistant Commissioner.

(5) The Assistant Commissioner. shall keep all such registers, accounts and other records as may be prescribed under sub-section (4) and he shall, whenever called upon by any superior revenue officer of the district, region or state, prepare or retrieve records connected with the affairs of the district, which are required either for the use of the Central or the State Government or the public in such manner as may be prescribed. ”

6. Amendment of section 11.- In the Principal Act, in section 11 after sub-section (2), the following shall be inserted, namely:-

“(3) The State Government shall prescribe without prejudice to the provisions of the Karnataka State Public Records Act, 2010 (Karnataka Act 09 of 2011) and the rules made there under, the registers, accounts and other records that shall be kept and the manner of storage and retrieval by the Tahsildar.

(4) The Tahsildar shall keep all such registers, accounts and other records as may be prescribed under sub-section (3) and he shall, whenever called upon by any superior revenue officer of the sub-division, district, region or state, prepare or retrieve records connected with the affairs of the district, which are required either for the use of the Central or the State Government or the public in such manner as may be prescribed.”

7. Amendment of section 21.- In the Principal Act, in section 21, the following shall be inserted at the end, namely:-

“Any misuse of seal or use of a fraudulent seal shall be a punishable offence under the Act and any other law in force.”

8. Amendment of section 23.- In the Principal Act, in section 23, in sub – section (1), in clause (b) for the words and figures “Chapter VII of the Code of Criminal Procedure, 1898” the words, figures and brackets “Chapter VII of the Bharatiya Nagarik Suraksha Sanhita, 2023 (Central Act 46 of 2023)” shall be substituted.

9. Amendment of section 25.- In the Principal Act, in section 25, -

(i) after the words “to prevent” the words “or to correct” shall be inserted; and

(ii) the following shall be inserted at the end, namely:-

“Provided that the inherent power to review may be exercised suo motu or on an application by petitioner or respondent in the case within a period of six months from the date of the order, on the discovery of new and important matter or evidence which was not within the knowledge of the Revenue Court when the order was made, or where some mistake or error apparent on the face of the record is found, including exercise of powers without jurisdiction or misapplication of legal provision or on any analogous ground not amounting to be an error on merit.”

10. Amendment of section 35.- In the Principal Act, in section 35, for the words and figures “sections 193, 219 and 228 of the Indian Penal Code” the words, figures and brackets “sections 229, 257 and 267 of the Bharatiya Nyaya Sanhita 2023 (Central Act 45 of 2023)” shall be substituted.

11. Amendment of section 36.- In the Principal Act, in section 36, in sub-section (1),-

(i) after the words “recognised agents” the words “duly authorised in writing by name to appear on his behalf” shall be inserted; and

(ii) after the first proviso, the following shall be inserted, namely:-

“Provided further that the term hearing herein shall mean any procedure of a Revenue court from filing and admission until pronouncement.”

12. Amendment of section 39.- In the Principal Act, in section 39, after clause (iii), the following shall be inserted, namely:-

“(iv) Where such land is owned by the Government, in addition to the action contemplated above, the Deputy Commissioner or the Revenue Officer deputed by the Deputy Commissioner may also initiate action under the relevant provisions of the Act or any other law for the time being in force, for any offence of criminal trespass, injury to or destruction of public property, fraud or forgery or cheating or assault or disturbance of public tranquillity, or offence against a public servant etc.”

13. Amendment of section 47.- In the Principal Act, in section 47,-

(i) for the words and figures “sections 193 and 228 and for the purpose of section 196 of the Indian Penal Code” the words, brackets and figures “sections 229, 267 and for the purpose of section 233 of the Bharatiya Nyaya Sanhita 2023(Central Act 45 of 2023)” shall be substituted; and

(ii) for the words, brackets and figures “section 195 and Chapter XXXV of the Code of Criminal Procedure, 1898 (Central Act 5 of 1898)” the words, brackets and figures “section 215 and Chapter XXXVII of the Bharatiya Nagarik Suraksha Sanhita, 2023(Central Act 46 of 2023)” shall be substituted.

14. Amendment of section 67.- In the Principal Act, in section 67, after sub-section (2), the following shall be inserted, namely:-

“(3) Such order shall be treated as an original order and shall be appealable only to the jurisdictional Deputy Commissioner, within a period of sixty days under clause (b) of section 49:

Provided that the order of the Deputy Commissioner shall be final and power of revision of the same within the meaning of section 56 of the Act shall lie only with the Revenue Commissioner.”

15. Amendment of section 69A.- In the Principal Act, in section 69A, in section (1), for the second and third proviso, the following shall be substituted, namely:-

“Provided further that, Land locked Government Kharab land in city areas and up to 18 kilometers from the limits of the Bruhat Bengaluru Mahanagarapalike, upto 5 kilometers from the limits of other city corporations or municipalities shall not be disposed of by the Government.

Provided also that land locked kharab shall not contain any water body or path or road or gomala or mineral deposit or quarry or forest patch or deemed forest by whichever name known to law.

Provided also that such land locked kharab shall not be in any Eco-Sensitive Zone or,-

- (a) not been notified at any time for acquisition for any public purpose,
- (b) does not lie in the line of natural drains or course of valley;
- (c) is not coming in the way of existing or proposed roads, inner or outer ring roads, national highways, by pass over ring roads including those proposed for widening and railway lines, tramways, mass rapid transit system projects, communications and other civic facilities or public utilities;
- (d) is not reserved for parks, play grounds, open places or for providing any civic amenities;
- (e) is not assigned for any special purpose under section 71;

- (f) or is not abutting to neighbouring property, storm water drains, tank bed areas, river course or beds and canals or below the high tension electric line:

Provided also that the distance herein shall be calculated aerially from the limits of jurisdiction of the city corporation or municipality concerned.

Provided also that, Grant of Government Lands leased for more than fifteen years to Societies, Charitable, or Religious institutions, or Educational institutions or Agriculture or other purpose prior to the date of commencement of the Karnataka Land Revenue (Second Amendment) Act, 2020 shall be disposed of, by the Government after ensuring that such land is not required for the Government, as a one-time measure in such manner, at such rates, as may be prescribed but not less than the market value guidelines prevailing, if it is for the same purpose, but not less than twice the market value guidelines for other purpose unless they fall within the conditions herein.”

16. Amendment of section 79.- In the Principal Act, in section 79, after sub-section (2), the following shall be inserted, namely:-

“Provided that the privileges in sub section (2) shall be restricted to adjoining holders only and exclusively for purposes duly ordered without assigning any right or title whatsoever and shall lapse on alienation or conversion of such adjacent holding.”

17. Amendment of section 82.- In the Principal Act, in section 82,-

(i) the existing provision shall be numbered as sub-section (1); and

(ii) after sub-section (1) as so numbered, the following shall be inserted, namely:-

“**Explanation:** Diluvion shall mean loss of land due to encroachment of water whether motile or stagnant, from rivers, sea, hill torrents, swamps, ground springs or lakes in cases where the lost land or major portion of it does not reappear for more than three consequent years.

(2) The loss of land due to diluvion, exceeding 25 percent of a holding, or 20 gunta whichever is more, may be compensated by available contiguous alluvial land on application to the Deputy Commissioner, as per section 92 subject to the limit of land lost by diluvion.”

18. Amendment of section 92.- In the Principal Act, in section 92,-

(i) for sub-section (2), the following shall be substituted, namely:-

“(2) The price of the land so offered shall not exceed the guideline value of equivalent nearby land”; and

(ii) in sub-section (3), for the words “without any restrictions as to the price thereof” the words “through public auction” shall be substituted.

19. Amendment of section 94.- In the Principal Act, in section 94, in sub section (1),-

(i) for the words “five hundred rupees” the words “five thousand rupees” shall be substituted; and

(ii) for the words “one thousand rupees” the words “ten thousand rupees” shall be substituted.

20. Amendment of section 94A.- In the Principal Act, in section 94A, in sub section (1),-

(i) for the words “for each constituency of the Legislative Assembly” the words “a committee for constituency of the Legislative Assembly, wherever necessary” shall be substituted; and

(ii) after the third proviso to sub-section (4), the following shall be inserted, namely:-

“Provided also that the distance herein shall be calculated aerially from the limits of jurisdiction of the city corporation or municipality concerned.”

21. Amendment of section 94C.- In the Principal Act, in section 94C, in clause (vi-e),-

(i) for the words and figures “upto 4,000 sq.feet” the words and figures “not exceeding 4,000 square feet ” shall be substituted.

(ii) after the proviso, the following shall be inserted, namely:-

“Provided further that the distance herein shall be calculated aerially from the limits of jurisdiction of the city corporation or municipality concerned.”

22. Amendment of section 94CC.- In the Principal Act, in section 94CC,-

(i) in clause (viii), for the figures and words “20' x 30' feet” the figures and words “600 square feet” shall be substituted;

(ii) in the proviso, for the figures and words “30' x 40' feet” the figures and words “1200 square feet” shall be substituted; and

(iii) after the second proviso, the following shall be inserted, namely:-

“Provided also that the distance herein shall be calculated aerially from the limits of jurisdiction of the city corporation or municipality concerned.”

23. Amendment of section 102.- In the Principal Act, in section 102, after the first proviso, the following shall be inserted, namely:-

“Provided further that no occupant shall be entitled to relinquish any land to which he does not have clear title or where in any part of the survey number, the title lies with the State Government or the said land or part of it is A or B Kharab as defined in the Act.”

24. Amendment of section 104.- In the Principal Act, in section 104, the following shall be inserted, namely:-

“Provided that where such land is owned by the Government, in addition to the action contemplated above, the Tahsildar or the authorised Revenue Officer may also initiate action under the relevant provisions of this Act or any other law for the time being in force, for any offence of criminal trespass, injury to or destruction of public property, fraud or forgery or cheating or assault or disturbance of public tranquility, or offence against a public servant etc.

Provided further that where any unauthorised structure is erected, the entire cost incurred by the Tahsildar in removing the same shall be recoverable as an arrears of land revenue and where any damage to public property done by the encroacher, either during the course of eviction or during the encroachment, the cost of restoration thereof shall be recoverable as arrears of land revenue.

Explanation: For the purposes of this section, public property shall mean not only the encroached property, but also any materials and equipment hired or employed by the Tahsildar to summarily evict the encroachment.”

25. Substitution of section 147.- In the Principal Act, for section 147, the following shall be substituted, namely:-

“147. Penalty for injuring boundary marks.- (1) Any person wilfully erasing, removing or injuring a boundary mark, or unauthorizedly constructing a boundary mark, shall, after a summary inquiry before the Tahsildar, or before a Survey Officer holding a Gazetted rank, be liable to a fine not exceeding five hundred rupees for each mark so erased, removed, injured, displaced or unauthorizedly constructed.

(2) The fine imposed under sub-section (1) shall be recovered as an arrear of land revenue and out of it an amount not exceeding one half may be awarded by the officer imposing the fine to the informer or informers, if any.”

26. Amendment of section 174.- In the Principal Act, in section 174, for the words “twenty five percent” the words “fifteen percent” shall be substituted.

27. Amendment of section 196.- In the Principal Act, in section 196, in clause (b), the following shall be inserted, at the end, namely:-

“with the exception of action taken in matters under sections 25, 50, 51, 52, 54, 129, 129A, 130, 136, 192A and 195;

Provided that the burden of proving the said action was in good faith shall lie with the concerned officer.”

28. Amendment of section 197.- In the Principal Act, in section 197, in sub-section (2), after clause (jj), the following shall be inserted, namely:-

“(kk) Any matter related to setting up of permanent or adhoc committees of competent persons to suggest reforms or procedures relevant to this Act, technological inputs, document maintenance, database creation and management, rates, fees, penalties, or methods of training for officials empowered in this Act for effective enforcement and execution of proviso of this Act;

(ll) Procedure to be followed by revenue courts at all levels for original orders and appeal cases;

(mm) Norms and procedures to be followed with respect to section 79;

(nn) Forms, formats, seals, letterheads, holograms, fonts, electronic signatures and templates for effective implementation. and

(oo) Prescribing procedures for production, maintenance and retrieval of records pertaining to the Revenue Department.”

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS

Whereas the Hon’ble Supreme Court of India in numerous reportable judgements such as Hinch Lal Tiwari vs Kamala Devi, Jagpal Singh vs State of Punjab and others and Joginder vs State of Haryana and others has reiterated from time and again that there is a necessity for the State to protect public lands, water bodies and grazing grounds etc., from wanton misuse and encroachment. In order to protect such lands the Government has decided to strengthen the existing provisions of the Karnataka Land Revenue Act, 1964.

And whereas Land Records are permanent records which have to be preserved permanently. Many cases of forgery and fraud by tampering of original documents have come to light. In order to preserve Land Records scientifically and digitising all the revenue records in lines with Digital India Land Records Modernisation Programme (DILRMP) a set of responsibilities and accountabilities have been given to the Revenue officers.

And whereas, there is a need to reflect the technological advances and procedural reforms underway in revenue administration in the state and thus to keep up with the times, by prescribing suitable procedures and forms etc., in the Rules.

And whereas, Bharatiya Nyaya Sanhita, 2023 (Central Act 45 of 2023) and Bharatiya Nagarik Suraksha Sanhita, 2023 (Central Act 46 of 2023) have been enacted in 2023 by the Union Government and corresponding proviso thereof needs to be included wherever needed, in the Act.

And whereas in the State of Karnataka and others vs the Karnataka Appellate Tribunal and ... on 31st January, 1995 and in Karnataka High Court Case No :

203678 of 2016 Annapurna w/o Vijayanad appellant vs the Deputy Commissioner and ors.respondent (2017), the Hon'ble High Court of Karnataka has gone into the issue of saving of inherent powers of the Revenue Officers under section 25 and has passed certain judgements bringing clarity.

And whereas the Assistant Commissioner has already been given powers under section 67 of the Karnataka Land Revenue Act, 1964 regarding deciding claims over any property/lands. Now, it is proposed that the Deputy Commissioner will be appellate Authority and Revenue Commissioner will have revision powers under this section.

And whereas it is considered necessary to give more clarity regarding regularisation of Unauthorised Cultivation committee constituted in Assembly Constituencies and to introduce the accurate way of measuring distance while granting lands, defining Government kharab land and using and disposing such lands, naming or renaming of revenue areas, adding a provision which makes the Government to grant land where private agricultural lands are permanently lost due to alluvion or diluvion caused by natural occurrences like change of course of river, flash floods, landslides, flooding of lakes etc., by suitable amendments.

And whereas Government lands are more valuable lands, supposed to be used for public or Government purposes only. The Revenue officers by colluding with land grabbers are issuing orders of claims of entries have made revenue records in favour of such grabbers. In such cases no action can be initiated against such officials since section 135 of the Act bars suits being filed against State and its officials regarding entries made in the record of rights. In order to prevent fraudulent entries in revenue records by the revenue officers it is necessary for the Government to bring more stringent norms to check such practices and making them more accountable.

And whereas the General Clauses Act, 1897(Karnataka Act 10 of 1897), defines "good faith" as an act performed honestly, irrespective of whether it is done negligently or not, emphasizing honesty as the primary criterion. Contrastingly, section 2(11) of Bharatiya Nyaya Sanhita, 2023 (Central Act 45 of 2023) defines 'good faith' as "Nothing is said to be done or believed in "good faith" which is done or believed without due care and attention" meaning that an act cannot be considered as done in "good faith" if it is performed without "due care and attention," indicating that negligence negates the existence of good faith, hence, it is necessary to restrict the application of "good faith" to all administrative procedures and exclude from quasi-judicial procedures or actions where penal provisions are prescribed.

Therefore, it is considered necessary to amend the Karnataka Land Revenue Act, 1964.

Hence, the Bill.

FINANCIAL MEMORANDUM

There is no extra expenditure involved in the proposed legislative measure.

KRISHNA BYREGOWDA

Minister for Revenue

M.K. VISHALAKSHI

Secretary

Karnataka Legislative Assembly

ANNEXURE

EXTRACT FROM THE KARNATAKA LAND REVENUE ACT, 1964

(Karnataka Act 12 of 1964)

XXX

XXX

XXX

1. Definitions.—In this Act, unless the context otherwise requires,—

XXX

XXX

XXX

(14-A) "Land locked Government land" means Kharab Government land within boundary of the land owned by the private person or State Government Departments or Central Government Departments or Autonomous Bodies or Statutory Bodies having no access for the public by road or by foot or by cart track and not useful for public purpose.

XXX

XXX

XXX

4. State to be divided into Regions into Districts and Districts to consist of Taluks comprising Circles and Villages.—

XXX

XXX

XXX

(4) The State Government may, by notification, alter the limits of any district, taluk or circle and may create new, or abolish existing districts, taluks or circles.

XXX

XXX

XXX

8. Deputy Commissioner.— (1) The State Government shall by notification, appoint for each district a Deputy Commissioner, who shall be subordinate to the Revenue Commissioner. and the Regional Commissioner

(2) The Deputy Commissioner shall in his district exercise all the powers and discharge all the duties conferred and imposed on him under this Act or under any law for the time being in force. He may also exercise such powers and discharge such duties as are conferred and imposed on an Assistant Commissioner under this Act or under any other law for the time being in force, and in all matters not specially provided for by law, he shall act according to the instructions of the State Government.

XXX

XXX

XXX

10. Assistant Commissioners.— (1) The State Government may, by notification, appoint to each district as many Assistant Commissioners as it may deem expedient; all such Assistant Commissioners and all other officers employed in the Revenue Administration of the district shall be subordinate to the Revenue Commissioner the Regional Commissioner or Deputy Commissioner .

(2) The State Government, may place any Assistant Commissioner appointed under sub-section (1) to be in-charge of the revenue administration of one or more taluks called a Revenue Sub-Division. Such Assistant Commissioner shall perform all the duties and exercise all the powers conferred upon the Assistant Commissioner by this Act or any other law for the time being in force. Such Assistant Commissioner shall also, subject to the provisions of Chapter V and to the orders of the State Government, if any, perform all the duties and exercise all the powers conferred upon the Deputy Commissioner by this Act or any other law for the time being in force.

(3) An Assistant Commissioner appointed under sub-section (1), but not placed in-charge of a Revenue Sub-Division under sub-section (2) shall, subject to the orders of the State Government, exercise such powers and perform such duties as the Deputy Commissioner may assign to him.

XXX

XXX

XXX

11. Tahsildars.— (1) The State Government shall, by notification, appoint to each taluk a Tahsildar who shall be the Chief Officer entrusted with the land revenue administration of the Taluk. He shall be subordinate to the Assistant Commissioner in-charge of the Taluk and where there is no such Assistant Commissioner, to the Deputy Commissioner of the District.

(2) The duties and powers of a Tahsildar shall be such as may be expressly imposed or conferred upon him by this Act or any other law for the time being in force or as may be imposed by or delegated to him by the Deputy Commissioner under the general or special orders of the State Government.

XXX

XXX

XXX

21. Seals.—The State Government shall, by notification, specify the Revenue Officers, who shall use a seal and prescribe the size and description of the seal to be used by such officers.

XXX

XXX

XXX

23. Recovery of public money or property from revenue officers or other persons.— (1) The Deputy Commissioner of his own motion, if the Revenue Officer or other person is or was serving in his Department and district, and upon the application of the 1 [Joint Director of Land Records or the Joint Director for Settlement] 1 , if such officer or person is or was serving in the Survey and Land Records Department in his district, may,-

(a) take proceedings to recover any public moneys due by such officer or person in the same manner and subject to the same rules as are applicable for the recovery of arrears of land revenue from a defaulter; and

(b) issue a search warrant for the purpose of recovering public papers or other property of the State Government, and exercise all such powers with respect thereto as may be lawfully exercised by a Magistrate under the provisions of Chapter VII of the Code of Criminal Procedure, 1898

XXX

XXX

XXX

25. Saving of inherent powers of a Revenue Court.—Nothing in this Act, shall be deemed to limit or otherwise affect the inherent power of the Revenue Court to make such orders as may be necessary for the ends of justice or to prevent the abuse of the process of the Revenue Court.

XXX

XXX

XXX

35. Formal and summary inquiry to be deemed judicial proceedings.—A formal or a summary inquiry under this Act shall be deemed to be —judicial proceedings within the meaning of sections 193, 219 and 228 of the Indian Penal

Code, and the officer or any authority holding a formal or summary inquiry shall be deemed to be a Civil Court for the purposes of such inquiry.

XXX

XXX

XXX

36. Hearing and decisions to be in public and after notice.—(1) Every hearing whether in a formal or summary inquiry, shall be in public and the parties or their recognised agents shall have due notice to attend. Every order passed after hearing shall be signed and pronounced in open court on a day of which due notice shall be given to the parties or their recognised agents:

Provided that when neither a party nor his recognised agent is present in court when the order is pronounced, the substance of the order containing the decision shall be communicated by post to such party or his recognised agent.

XXX

XXX

XXX

39. Manner of evicting any person wrongfully in possession of land.—Whenever it is provided by this Act or any other law for the time being in force that the Deputy Commissioner may or shall evict any person wrongfully in possession of land or where any order to deliver possession of land has been passed against any person under this Act, such eviction shall be made or such order shall be executed, as the case may be, in the following manner, namely:—

XXX

XXX

XXX

(iii) if the officer removing any such person is resisted or obstructed by any person, the Deputy Commissioner or the Revenue Officer, as the case may be, shall hold a summary inquiry into the facts of the case and, if satisfied that the resistance or obstruction was without any just cause and that such resistance and obstruction still continues, may, without prejudice to any proceedings to which such person may be liable under any law for the time being in force for the punishment of such resistance or obstruction, take or cause to be taken, such steps and use or cause to be used, such force as may, in the opinion of such officer, be reasonably necessary for securing compliance with the order.

XXX

XXX

XXX

47. Proceedings of Tribunal to be judicial proceedings.—Any proceeding before the Tribunal shall be deemed to be a judicial proceeding within the meaning of sections 193 and 228 and for the purpose of section 196 of the Indian Penal Code and the Tribunal shall be deemed to be a civil court for all the purposes of section 195 and Chapter XXXV of the Code of Criminal Procedure, 1898 (Central Act 5 of 1898).

XXX

XXX

XXX

67. Public roads, etc., and all lands which are not the property of others belong to the Government.—

XXX

XXX

XXX

(2) Where any property or any right in or over any property is claimed by or on behalf of the State Government or by any person as against the State Government, it shall be lawful for the 1 [Assistant Commissioner or a survey Officer not lower in rank than the Assistant Commissioner]1 , after formal inquiry to pass an order deciding the claim

XXX

XXX

XXX

69A. Disposal of lands or other property belonging to the State Government by public auction.— (1) Notwithstanding anything contained in section 69 of the Act subject to such rules as may be prescribed in this behalf the State Government or the Authorised Officer may dispose of valuable land or other

property belonging to the State Government under section 67 or otherwise by public auction.

Provided that heritage sites and buildings or relics shall not be disposed under this section.

Provided further that, Land locked Government Kharab land in city areas and upto 18 kilometer from the limits of the Bruhat Bengaluru Mahanagarapalike, upto 5 kilometer from the limits of other city corporations after extinguishment of public right under section 68, may be disposed off by the Government, in such manner, at such rates as may be prescribed but not less than the market value guidelines prevailing.

Provided also that, Grant of Government Lands leased for more than fifteen years to Societies, Charitable, or Religious institutions, or Educational institutions or Agriculture or other purpose prior to the date of commencement of the Karnataka Land Revenue (Second Amendment) Act, 2020 shall be disposed off, by the Government after ensuring that such land is not required for the Government, as a one time measure in such manner, at such rates, as may be prescribed but not less than the market value guidelines prevailing, if it is for the same purpose, but not less than twice the market value guidelines for other purpose.

(2) The Deputy Commissioner or the Authorised Officer may by order confirm the sale under sub-section (1) on the expiration of thirty days from the date of sale of the immovable property.

Explanation.- For the purpose of this section valuable land means those lands which if auctioned shall fetch values far above the normal price.

XXX

XXX

XXX

79. Regulation of supply of firewood and timber for domestic or other purposes.—

XXX

XXX

XXX

(2) Notwithstanding anything contained in sub-section (1) but subject to such general or special orders that may be issued by the State Government from time to time, the privileges that are being enjoyed either by custom or under any order such as privileges in respect of Kumki lands, Bane lands and Kane lands in South Kanara District, Betta lands and Hadi lands in North Kanara District, Kan and Soppina Betta lands in Mysore Area, Jamma and Bane in Coorg District and Motasthal wet lands in Gulbarga Area]2 shall continue.

XXX

XXX

XXX

82. Remission of assessment in cases of diluvion.—Every holder of land paying land revenue in respect thereof shall be entitled, subject to such rules as may be prescribed, to a decrease of assessment, if any portion thereof, not being less than half an acre in extent, is lost by diluvion.

XXX

XXX

XXX

92. Grant of alluvial land vested in Government.—(1) When it appears to the Deputy Commissioner that any alluvial land, which vests under section 81 in the State Government may, with due regard to the interests of the public revenue, be disposed of, he shall offer such land to the holder or occupant, if any, of the bank or shore on which such alluvial land has formed.

(2) The price of the land so offered shall not exceed three times the annual assessment thereof.

(3) If the said holder or occupant shall refuse the offer, the Deputy Commissioner may dispose of the land under section 91 without any restrictions as to the price thereof

XXX

XXX

XXX

94. Penalties for unauthorised occupation of land.—(1) Any person who shall unauthorisedly enter upon the occupation of any land set apart for any special purpose or any unoccupied land which has not been alienated and any person, who uses or occupies any such land to the use or occupation of which he is not entitled or has ceased to be entitled, shall pay twice such amount of assessment for every year of his unauthorised occupation, as would be leviable in the same village on the same extent of similar land used for the same purpose; and shall also be liable, at the discretion of the Deputy Commissioner, for every year of his unauthorised occupation, to a fine not exceeding five hundred rupees per acre, if such occupation has been for the purposes of cultivation, and not exceeding one thousand rupees per acre, if such occupation has been for any non-agricultural purpose.

XXX

XXX

XXX

94A. Regularisation of certain cases of unauthorised occupation by constituting committee etc.—(1) Subject to such rules as may be prescribed, the State Government shall, by notification, constitute for each constituency of the Legislative Assembly a committee consisting of such number of members not exceeding five of whom one shall be a member of Legislative Assembly for the purpose of grant of land under sub-section (4).

XXX

XXX

XXX

Provided that no such land shall be regularized under this section if such land,-

- (a) lies in the line of natural drains or course of river valley;
  - (b) belongs to any local authority or a statutory or non-statutory body of the State Government or Central Government;
  - (c) coming in the way of existing or proposed roads, inner or outer ring roads, national highways, by pass over ring roads including those proposed for widening and railway lines, tramways, mass rapid transit system projects, communications and other civil facilities or public utilities;
  - (d) is reserved for parks, playgrounds, open places or for providing any civic amenities;
  - (e) is abutting to neighbouring property, storm water drain, tank bed areas;
- or
- (f) is falling within the Land proposed for acquisition or is required for any proposed project of the state Government or any local authority, statutory or non-statutory body of the State Government.

XXX

XXX

XXX

94C. Grant of Land in case of construction of dwelling house in occupied land.- Notwithstanding anything contained in this Act and except as hereinafter provided in this section, the prescribed authority, if satisfied after holding such enquiry as it deems fit that any person is in unauthorized occupation of any land belonging to Government and has constructed a dwelling house on such land, prior to first day of January 2015 , may on an application made to it by such person within such period, in such form along with such fee and on payment of such amount, as may be prescribed grant in such manner and subject to the following conditions and such other restrictions and conditions as may be prescribed, such land to the extent covered by the house to be specified in the order of grant, namely,-

XXX   XXX   XXX

(vie) The area actually occupied by the built up house or built up area upto 4,000 sq.feet whichever is less shall be regularized.

XXX   XXX   XXX

94CC. Grant of Land in case of construction of dwelling house in occupied land in urban area.- Notwithstanding anything contained in this Act and except as hereinafter provided in this section, the prescribed authority, if satisfied after holding such enquiry as it deems fit that any person is in unauthorized occupation of any revenue land belonging to Government and has constructed a dwelling house on such land, prior to first day of January 2015 , in an urban area may on an application made to it by such person within such period, in such form along with such fee and on payment of such amount, as may be prescribed grant in such manner and subject to the following conditions and such other restrictions and conditions as may be prescribed, such land to the extent covered by the house to be specified in the order of grant, namely,-

(i) The applicant shall submit proof for having constructed the dwelling house prior to first day of January 2015 ;

(ii) No vacant land without a dwelling house shall be regularized;

(iii) No land shall be granted if the person who has applied for grant of such land or any member of his family owns any building or site within the urban area in which the land for which application is made is situated;

(iv) No person shall be eligible for grant of land for more than one dwelling house either in his name or in the name of any member of his family;

Explanation : For the purpose of this clause —Members of Family means and includes the husband, wife, un-married daughters and minor sons as the case may be.

(v) The land so granted shall not be alienated for a period of fifteen years from the date of receipt of order of grant;

(vi) The grantee shall not use the building for any purposes other than as dwelling house;

(vii) No land with dwelling house shall be granted in the areas belonging to the City Corporation or Municipalities or Urban Local bodies or Development Authorities or Town Planning Authority including Pattan (Town) Panchayat lying within the limits of cities and urban areas;

(viii) The plinth area of a dwelling house in a site or plot of land not exceeding 20' x 30' feet or actual built up area of the dwelling house whichever is less than be regularized.

Provided that, in the areas lying within such distance as specified in column(3) of the table below from the limits of the Municipal Corporations, Municipalities and Town Panchayats specified in column(2) thereof, a dwelling house in a site or plot of land measuring 30x40 feet or actual built up area of the dwelling house whichever is less, may be granted subject to fulfillment of other conditions specified in this section.

(ix) No land occupied by dwelling house shall be granted where such land,-

(a) lies in the line of natural drains or course of valley;

(b) belongs to an authority owned or controlled by State Government or any local authority;

(c) coming in the way of existing or proposed roads, inner or outer ring roads, national highways, by pass over ring roads including those proposed for widening

and railway lines, tramways, mass rapid transit system projects, communications and other civic facilities or public utilities;

(d) where occupied site or plot of land is of more than the prescribed limit;
(e) is a forest land;

(f) belongs to another person over which the applicant has no title;

(g) is reserved for parks, play grounds, open places or for providing any civic amenities;

(h) is abutting to neighbouring property, storm water drain, tank bed areas, river course or beds and canals or below the high tension electric lines;

(i) use is against height restrictions specified in zoning regulations for heritage monuments, aerodromes and Defence regulations;

(j) not conforms to any clearance from high-tension lines or fire protection measures;

(k) is in the area covered by the Coastal Zone Regulation of the Ministry of Environment and Forest, Government of India:

Provided that, regularization of violation in respect of change of land use shall be made as far as may be in accordance with Section 14-A of the Town and Country Planning Act, 1961 (Karnataka Act 11 of 1963) and is in accordance with the approved master plan of each City Corporation, Municipalities, Urban Local bodies, Development Authorities and Town Planning Authority.

XXX

XXX

XXX

102. Relinquishment.— An occupant may relinquish his land, that is, resign it in favour of the State Government, but subject to any rights, tenures, encumbrances or equities lawfully subsisting in favour of any person (other than the State Government or the occupant), by giving notice in writing to the Tahsildar of the Taluk in which the land is situate, before the 31st March in any year or before such other date as may from time to time be prescribed in this behalf, by the State Government, and such relinquishment shall have effect from the close of the current year: Provided that no portion of land which is less in extent than the whole survey number or sub-division of a survey number may be relinquished except with the previous approval of the Deputy Commissioner.

XXX

XXX

XXX

104. Summary eviction of person unauthorisedly occupying land.— Notwithstanding anything contained in the 1 [Karnataka]1 Public Premises (Eviction of Unauthorised Occupants) Act, 1961 (Karnataka]1 Act 3 of 1962) any person unauthorisedly occupying or wrongfully in possession of any land 3 which is covered under sections 67 or 71 of the Act may be summarily evicted by the Tahsildar and any crop including trees raised in the land shall be liable to forfeiture and any building or other construction erected thereon shall also, if not removed by him after written notice, as the Tahsildar may deem reasonable, be liable to forfeiture or summary removal.

XXX

XXX

XXX

147. Penalty for injuring boundary marks.—(1) Any person wilfully erasing, removing or injuring a boundary mark, or unauthorisedly constructing a boundary mark, shall, after a summary inquiry before the 1 [Tahsildar]1 , or before a Survey Officer holding a Gazetted rank, be liable to a fine not exceeding fifty rupees for each mark so erased, removed, injured or unauthorisedly constructed.

(2) The fine imposed under sub-section (1) shall be recovered as an arrear of land revenue and out of it an amount not exceeding one half may be awarded by the officer imposing the fine to the informer, if any.

XXX

XXX

XXX

174. Deposit by purchaser of immoveable property.—In all cases of sale of immoveable property, the party declared to be the purchaser shall be required to deposit immediately twenty-five per cent of the amount of his bid, and the balance within fifteen days from the date of the sale.

XXX

XXX

XXX

196. Protection of action taken in good faith.—No suit, prosecution or other proceeding shall lie,-

(a) against any officer of the State Government for anything in good faith done or intended to be done under this Act, or the rules thereunder;

(b) against the State Government for any damage caused or likely to be caused or any injury suffered or likely to be suffered by anything in good faith done or intended to be done under this Act, or the rules thereunder.

XXX

XXX

XXX

197. Power of State Government to make rules.— (2) In particular and without prejudice to the generality of the foregoing power, such rules may be made,—

(jj) any other matter which has to be or may be prescribed for the effective enforcement of the Act.

XXX

XXX

XXX